



מתחם הרב דיעי עזיזי

מיפוי מצב קיים בהיבט הפרוגרמתי



הקו הכחול של התכנית על בסיס תצ"א



- התכנית להתחדשות המתחם מציעה תוספת של כ- 780 יח"ד על 78 יחידות הדיור הקיימות.
- מכפיל התוכנית עומד על כ-10 יח"ד על כל יחידת דיור קיימת, דבר שעתיד להביא לתוספת משמעותית של יח"ד ומחייב מענה תואם של מבנים ושטחי ציבור.
- דו"ח זה סוקר את המצב הקיים בהיבטים פרוגרמטיים. הדו"ח בוחן את מאפייני האוכלוסייה, מצאי מוסדות החינוך והציבור תפוסה במוסדות הציבור והחינוך וכושר הנשיאה שלהם.

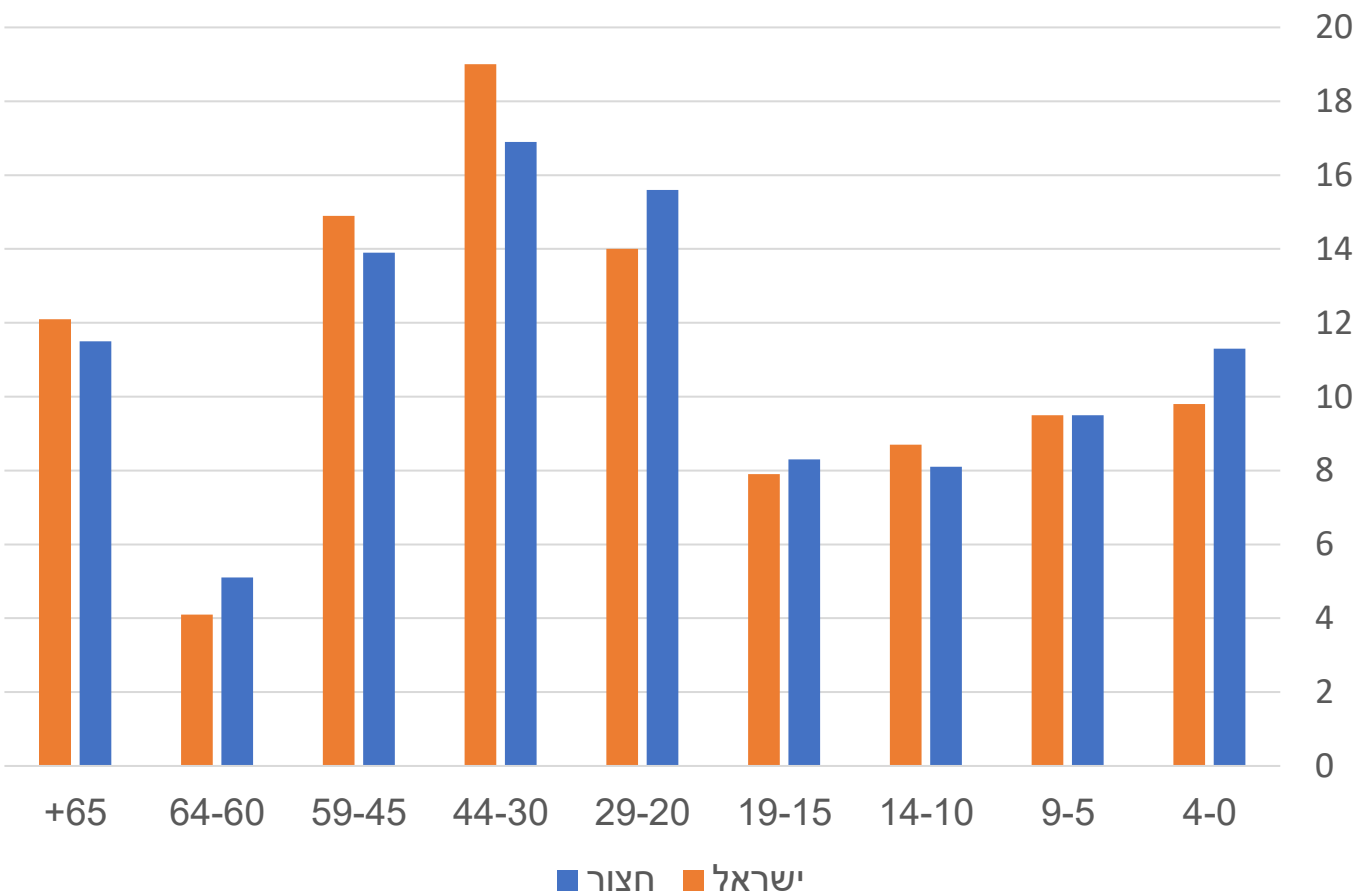


היקף אוכלוסייה במצב קיים ויעדי אוכלוסייה בעתיד

- **אזור התכנון:** על פי נתוני התכנון בתחומי הקו הכחול של התוכנית 78 יח"ד והאוכלוסייה המוערכת הינה כ-250 נפש
- **חצור הגלילית:** אוכלוסיית העיר גדלה במהלך השנים באופן מתון כאשר בשנת 2014 מנתה כ-8,800 תושבים וכיום מונה למעלה מ-11 אלף תושבים. מדובר על גידול שנתי ממוצע של כ- 2.5% בעשור האחרון.
- **יעדי אוכלוסייה:** על פי תוכנית המתאר לחצור הגלילית ג/18771 (מאושרת, 2014) יעד האוכלוסייה הוא 18,000 נפש. על פי 'מסמך מדיניות מרחבי לצפת, חצור הגלילית וראש פינה' (מנהל התכנון, 2019) היקף האוכלוסייה המתוכננת עבור חצור הגלילית היא עד כ-43,000 נפש. כך או כך מדובר בתוספת משמעותית מאוד של אוכלוסייה.

מקור: נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

מבנה גילאים בחצור הגלילית ובישראל



- ככלל מבנה הגילאים בחצור הגלילית דומה למבנה הגילאים בישראל
- הגיל החציוני של אוכלוסיית חצור הגלילית הינו 28 לעומת 29 בישראל
 - בחצור שיעור של אוכלוסייה מעל גיל 60 דומה לזה שבישראל
 - בחצור שיעור דומה יחסית של אוכלוסייה צעירה בני 0-17 אך בחצור שיעור גבוה יותר של פעוטות (4-0).
 - אחוז השנתון עומד על 1.9 לעומת 1.8% בישראל

מקור: נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

הגירה וריבוי טבעי

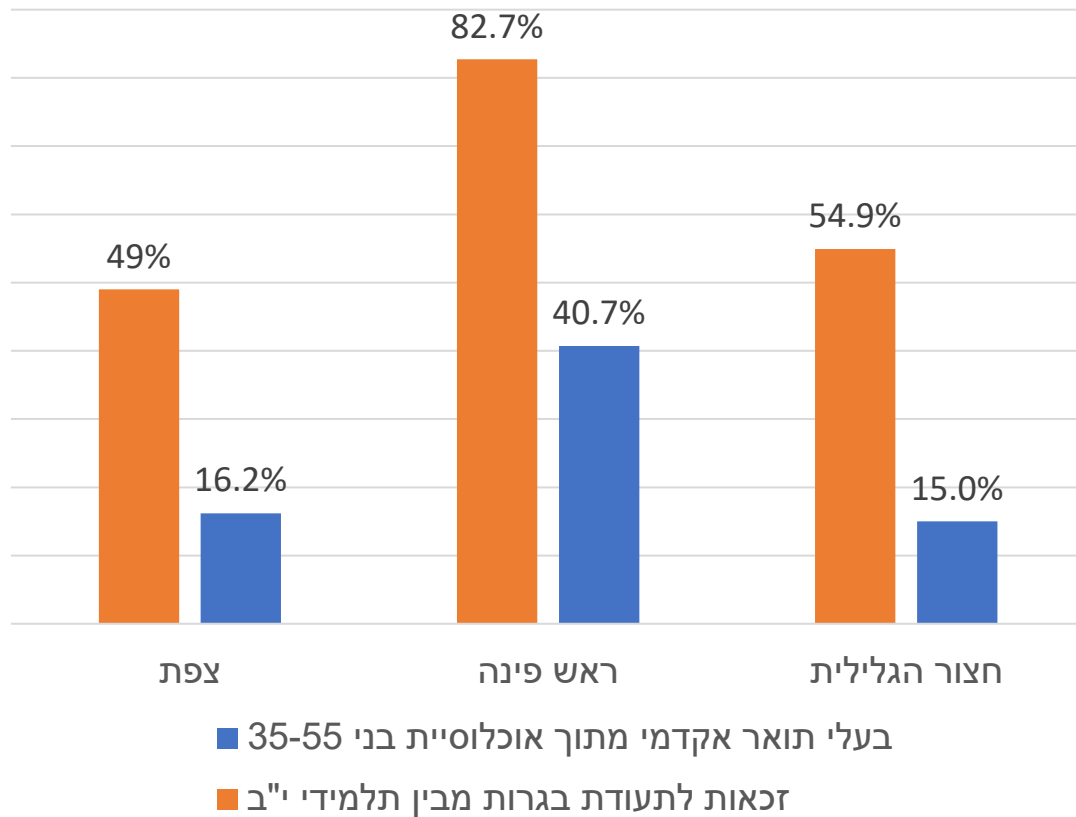
- בישוב קיים גידול הדרגתי באוכלוסיית האזור שמקורו בעיקר בריבוי טבעי ובהגירה מישובים אחרים.
- להלן מקורות גידול האוכלוסייה בחצור הגלילית בשלוש השנים האחרונות:

מקורות גידול האוכלוסייה בחצור הגלילית			
2019	2020	2021	
184	150	193	ריבוי טבעי (לידות חי פחות פטירות)
0	5	5	השתקעות ראשונה של עולים
-70	108	11	מאזן הגירה (נכנסים פחות יוצאים)
114	263	209	סה"כ גידול (נפש)

מקור: נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מרכיבי גידול לשנים הרלוונטיות



נתוני השכלה בחצור הגלילית, ראש פינה וצפת



- אוכלוסיית חצור הגלילית מאופיינת ברמת השכלה נמוכה ביחס לישובים הסמוכים
- שיעור בעלי תואר אקדמי עומד על 15% והוא נמוך מזה שבצפת (16.2%) ובראש פינה (40.7%)
- שיעור הזכאים לתעודת בגרות מבין תלמידי י"ב עומד על כ-55% והוא גבוה מזה שבצפת (49%) אך נמוך משמעותית מזה שבראש פינה (82.7%)

מקור: נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה



הזדקקות לשירותי רווחה ופילוח סוגי השירותים

- חצור הגלילית מאופיינת בשיעור גבוה של מתקשים בתפקוד היומיומי ביחס לממוצע בישראל
- להלן טבלה ובה התייחסות לשיעור בעלי קשיים בתפקוד היומיומי מקרב אוכלוסיית הישוב

בעלי קשיים בתפקוד היומיומי – אחוז בני 5 ומעלה					
	מתקשים מאוד או אינם יכולים לשמוע	מתקשים מאוד או אינם יכולים לראות	מתקשים מאוד או אינם יכולים לזכור או להתרכז	מתקשים מאוד או אינם יכולים להתלבש או להתרחץ	מתקשים מאוד או אינם יכולים ללכת בתוך הבית או לעלות ולרדת במדרגות
חצור	3.1%	1.3%	4.5%	2.5%	8.7%
ישראל	2.2%	0.3%	2%	2.1%	4.6%

מקור: נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מפקד האוכלוסין 2008



- גודל משק בית, הנמדד במספר נפשות ליחידת דיור, נמצא במגמת ירידה מ- 3.35 בשנת 2011 ל- 2.95 בשנת 2021.
- הדבר קשור בעלייה ברווחת הדיור במהלך השנים הללו, כאשר קצב הבנייה עולה על קצב גידול האוכלוסייה

מספר נפשות ליחידת דיור בחצור הגלילית בשנים נבחרות			
שנה	אוכלוסייה	יח"ד	נפש/יח"ד
2011	8,643	2,580	3.35
2013	8,873	2,710	3.27
2015	8,834	2,776	3.18
2017	9,060	2,902	3.12
2019	9,272	3,066	3.02
2021	9,764	3,307	2.95

מקור: נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה



- חצור הגלילית נמצאת באשכול חברתי-כלכלי 4.
- יחס התלות (לאלף תושבים בלתי תלויים) הוא 945. יחס התלות הוא היחס בין אוכלוסייה תלויה (ילדים וקשישים) לאוכלוסייה בגיל העבודה (20-65).
- שיעור השכירים בקרב האוכלוסייה בגיל העבודה בישוב הינו 93.5% והוא גבוה ביחס לממוצע בישראל שעומד על 86%.
- השכר הממוצע לשכיר לחודש עבודה עמד על כ- 9,800 ₪. נמוך מהממוצע בישראל שעמד על כ-13,000 ₪.
- שיעור מקבלי הגמלאות מכלל התושבים עמד על 2.9%. גבוה מהממוצע בישראל שעמד על 1.9%.

מקור: נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה והביטוח הלאומי לשנת 2021

- אוכלוסיית הישוב היא יהודית. הרכב האוכלוסייה כולל אוכלוסייה מסורתית ודתית בהיקף משמעותי וכן אוכלוסייה חרדית ואוכלוסייה חילונית.
- תוצאות הבחירות לכנסת ה-25 בישוב מסייעות לשקף במידה מסוימת את הרכב האוכלוסייה הקיים. המפלגות החרדיות ומפלגת הציונות הדתית זכו לנתח משמעותי מהקולות, כאשר מפלגת הליכוד, שגם היא בעלת נגיעה מסוימת למסורת ישראל, זכתה לאחוז הקולות הגבוה ביותר.

שם הרשימה	אותיות הרשימה	אחוז קולות הרשימה מסה"כ הקולות הכשרים	מספר הקולות הכשרים לרשימה
הליכוד בהנהגת בנימין נתניהו לראשות הממשלה	מחל	43.21%	2,276
יהדות התורה והשבת אגודת ישראל - דגל התורה	ג	17.18%	905
התאחדות הספרדים שומרי תורה תנועתו של מרן הרב עובדי	שס	15.36%	809
הציונות הדתית בראשות בצלאל סמוטריץ' ועוצמה יהודית	ט	12.25%	645
המחנה הממלכתי בהנהגת בני גנץ לראשות הממשלה	כן	3.89%	205
יש עתיד בראשות יאיר לפיד לראשות הממשלה	פה	2.98%	157

מקור: ועדת הבחירות המרכזית, תוצאות בחירות לכנסת ה-25, 2022



מאפייני אוכלוסייה - סיכום הממצאים העיקריים

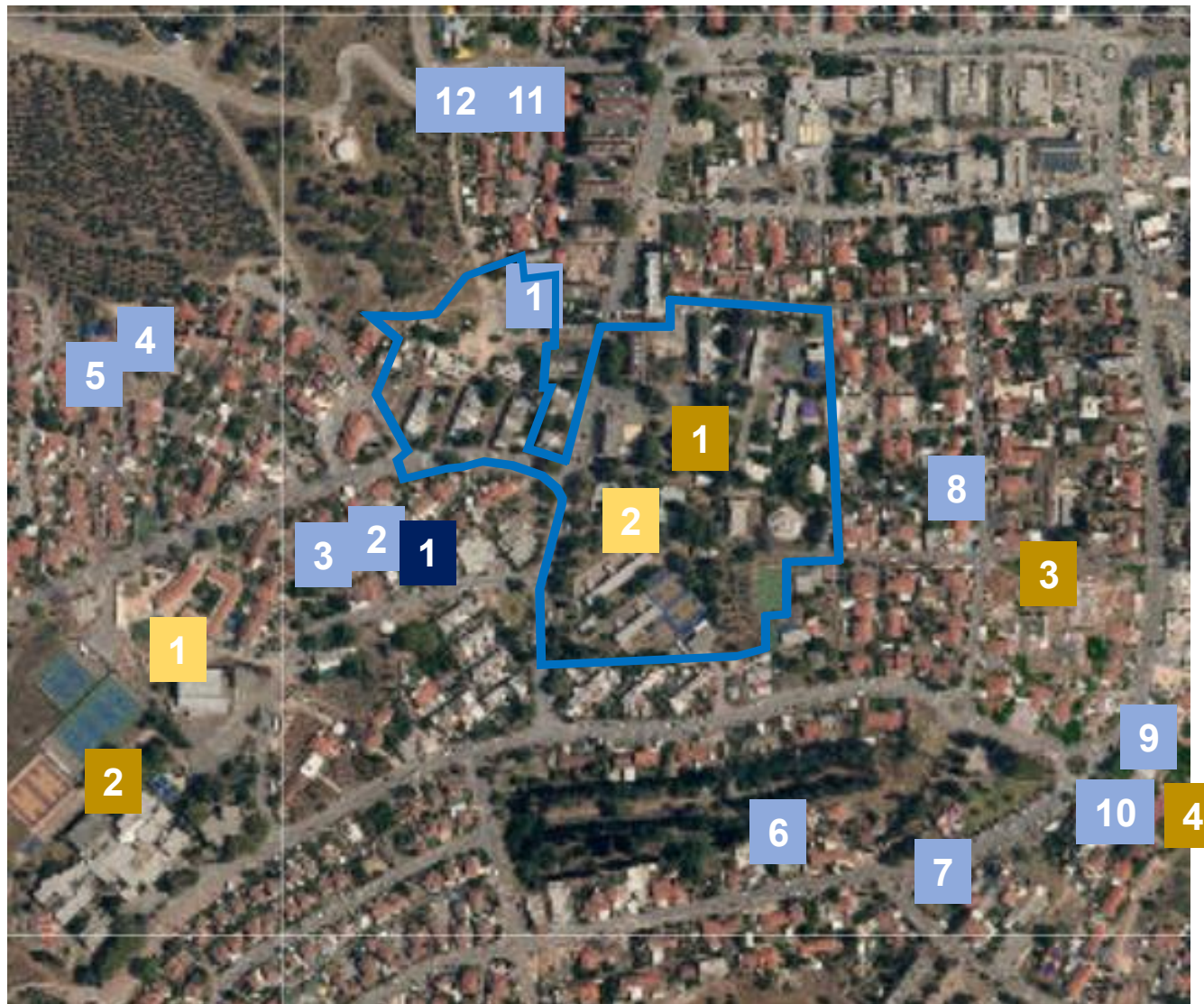
- מבנה הגילאים בחצור הגלילית דומה למבנה הגילאים בישראל. אחוז השנתון עומד על 1.9
- גודל משק בית, הנמדד במספר נפשות ליחידת דיור, עמד בשנת 2021 על 2.95
- קיים גידול הדרגתי ומתון באוכלוסיית האזור שמקורו בעיקר בריבוי טבעי אך גם בהגירה בין-ישובית
- הרכב האוכלוסייה כולל אוכלוסייה חילונית, אוכלוסייה מסורתית - דתית ואוכלוסייה חרדית
- האוכלוסייה מאופיינת ברמת השכלה נמוכה ביחס לישובים סמוכים ובמצב כלכלי נמוך ביחס לממוצע בישראל
- הישוב באשכול חברתי-כלכלי 4. רובם המוחלט של העובדים הינם שכירים והשכר הממוצע נמוך משמעותית מהממוצע בישראל
- חצור הגלילית מאופיינת בשיעור גבוה של מתקשים בתפקוד היומיומי ביחס לממוצע בישראל

מאפייני אוכלוסייה - סיכום הממצאים העיקריים

משמעויות פרוגרמטיות

- גודל משק הבית במצב הקיים עומד על 2.9 ואחוז השנתון 1.9%
- יחד עם זאת, התכנית המוצעת צפויה להביא לכניסה של אוכלוסייה חדשה שבחלקה הגדול צעירה.
- כמו כן הישוב מתאפיין בשיעור גבוה של אוכלוסייה מסורתית, דתית וחרדית. אוכלוסייה זו מתאפיינת במשק בית גבוה ביחס לאוכלוסייה החילונית.
- על כן מוצע כי התחשיב הפרוגרמטי ייקח בחשבון גודל משק בית ואחוז שנתון גבוהים יותר מהקיים: 3.5 ו- 2.2% בהתאמה.
- הישוב פונה לקבוצות אוכלוסייה שונות: חילונית, מסורתית-דתית וחרדית. על אופי מוסדות הציבור להתחשב בהרכב האוכלוסייה העתידית.

מצאי מוסדות חינוך במתחם ובסביבתו



מעונות יום

1. צעד ראשון

בתי"ס יסודיים

1. חוני המעגל (ממ"ד)
2. אורט ע"ש אברט (ממלכתי)
3. ברסלב (חרדי)
4. שבט סופר (ממ"ד)

בתי"ס על-יסודיים

1. מקיף אורט (ממלכתי ז'-י"ב)
2. אמי"ת (ממ"ד ז'-י"ב)

גני ילדים

1. סחלב (ממלכתי)
2. תשבר חוני המעגל (חרדי)
3. יעלת חן (חרדי)
4. רחל (ממלכתי)
5. רחל (ממ"ד)
6. כלנית (ממלכתי)
7. אורחות חיים (חרדי)
8. בית ישראל (חרדי)
9. סגלית (ממ"ד)
10. איתמר (ממלכתי)
11. אורן (ממלכתי)
12. חוני המעגל (ממ"ד)

תפוסת גני הילדים במתחם ובסביבתו

גן	זרם חינוכי	חינוך רגיל/ מיוחד	מס' תלמידים
סחלב	ממלכתי	רגיל	35
תשבר חוני המעגל	חרדי	רגיל	19
יעלת חן	חרדי	רגיל	29
רחל	ממלכתי	רגיל	19
רחל	ממ"ד	רגיל	20
כלנית	ממלכתי	רגיל	31
אורחות חיים	חרדי	רגיל	31
בית ישראל	חרדי	רגיל	33
סגלית	ממ"ד	רגיל	25
איתמר	ממלכתי	רגיל	34
אורן	ממלכתי	רגיל	28
חוני המעגל	ממ"ד	רגיל	21

- בסביבת המתחם 12 גני ילדים. מספר התלמידים בגני הילדים במצב הקיים משתנה מאוד בין גן לגן.
- ממוצע התלמידים בגני החינוך הממלכתי עומד על 29.4 והוא נמוך במקצת המומלץ על ידי המדריך (30).
- ממוצע התלמידים בגני החינוך הממ"ד עומד על 22 והוא נמוך משמעותית מהמומלץ במדריך.
- ממוצע התלמידים בחינוך החרדי הוא 28 וגם הוא נמוך מהמומלץ במדריך.
- בסביבת המתחם מעון יום אחד (צעד ראשון) בו מקומות פנויים על פי הפירוט הבא: 2 מקומות לתינוקות, 1 לפעוטות ו-15 לבוגרים.

מקור: אתר משרד החינוך ואתר משרד העבודה והרווחה



תפוסת בתי הספר היסודיים במתחם ובסביבתו

- ממוצע התלמידים לכיתה בבית הספר אורט ע"ש אברט, המשויך לזרם החינוך הממלכתי, עומד על 26. נמוך מהממוצע המומלץ על ידי המדריך (27).
- ממוצע התלמידים בבתי הספר המשויכים לזרם הממ"ד עומד על 22.6 ו-24. נמוך משמעותית מהמומלץ על ידי המדריך.
- ממוצע הילדים בבית הספר 'ברסלב' המשויך לזרם החינוך החרדי הינו 10. ממוצע נמוך במיוחד.

ממוצע תלמידים חינוך מיוחד	ממוצע תלמידים כיתה רגילה	מס' תלמידים	מס' כיתות חינוך מיוחד	מס' כיתות רגילות	שכבות	זרם חינוכי	בית ספר
11.6	22.6	145	3	6	גן-ו	ממ"ד	חוני המעגל
10	26	284	3	11	א-ו	ממלכתי	אורט ע"ש אברט
-	10	79	0	8	א-ח	חרדי	ברסלב
-	24	336	0	14	א-ו	ממ"ד	שבט סופר

מקור: אתר משרד החינוך



תפוסת בתי הספר העל-יסודיים במתחם ובסביבתו

- בבית הספר אמי"ת 322 תלמידים וממוצע התלמידים בכיתה עומד על 22
- בבית ספר מקיף אורט 342 תלמידים וממוצע התלמידים בכיתה הוא 17
- בשני בתי הספר ממוצע התלמידים לכיתה הינו נמוך משמעותית מהמומלץ על ידי המדריך

ממוצע תלמידים כיתה רגילה	מס' תלמידים	מס' כיתות חינוך מיוחד	מס' כיתות רגילות	שכבות	זרם חינוכי	בית ספר
22	322	2	14	ז'-י"ב	ממ"ד	אמי"ת
17	342	3	18	ז'-י"ב	ממלכתי	מקיף אורט

מקור: אתר משרד החינוך



מצאי מוסדות ציבור, דת וקהילה במתחם ובסביבתו

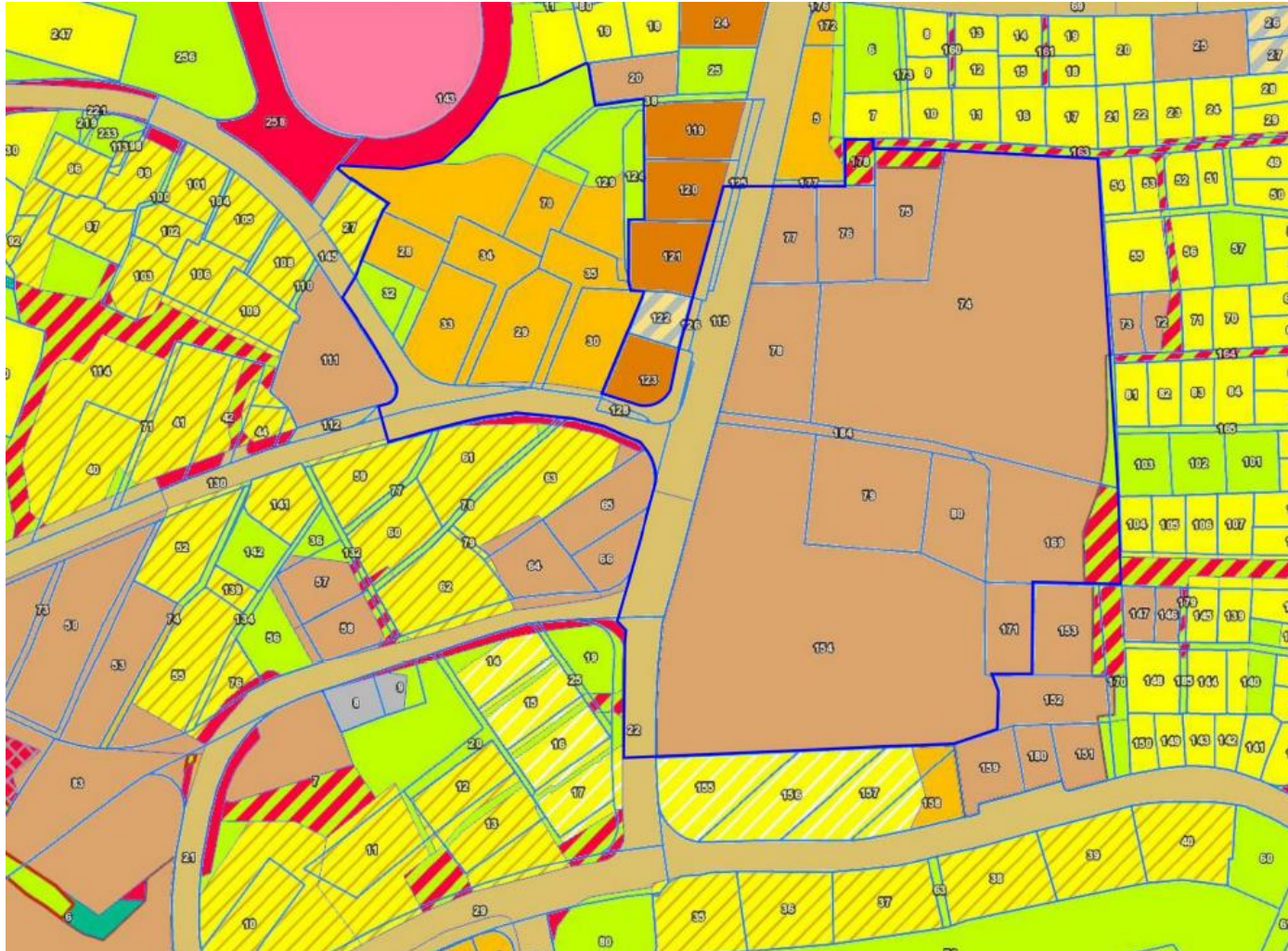


קהילה	דת
1. מועדון קשישים	1. ב"כ משכן
2. מועדון עולים	2. ב"כ שמע ישראל
3. מרכז קהילתי פיס	3. ב"כ אוהל ראובן
4. הנוער העובד והלומד	4. ב"כ חייל שמעון
5. מרכז קהילתי אור החיים	5. ב"כ כהני קה
6. היכל תרבות	6. ב"כ קול יעקב
	7. ב"כ חזון הדור הצעיר
	8. ב"כ בית אל
רווחה	בריאות
1. לשכת רווחה	1. מד"א
2. לשכת תעסוקה	2. תחנה לבריאות המשפחה
	3. משרד הבריאות

מוסדות ציבור, דת וקהילה - סיכום ממצאים

- בסביבת המתחם מגוון מוסדות ציבור, דת וקהילה המספקים מענה לצרכי האוכלוסייה במצב הקיים.
- במתחם ובסביבתו 8 בתי כנסת, מועדון קשישים ומועדון עולים, תנועת נוער, מרכזי קהילה ותרבות, לשכות רווחה ותעסוקה וכן תחנת מגן דוד אדום ותחנה לבריאות המשפחה.

מצאי שטחים בייעוד ציבורי במתחם ובסביבתו



- שיעור גבוה של שטחים בייעוד ציבורי במצב הקיים
- המוקד הגדול ביותר הינו המתחם המיועד לתכנון (המזרחי)
- מוקדים נוספים של שטחי ציבור ממערב ומדרום מזרח
- שטחי הציבור מאופיינים בבנייה דלילה ונמוכה והם בתת ניצול ביחס למקובל בתכנון העכשווי

מצב קיים - סיכום ממצאים והתאמה לצרכי האוכלוסייה

מעונות יום: נמצא מעון יום אחד במצב הקיים ובו מעט מקומות פנויים.

גני ילדים: בסביבת המתחם 12 גני ילדים: 5 המשויכים לחינוך הממלכתי, 4 המשויכים לחינוך החרדי ו-3 המשויכים לחינוך הממ"ד. ממוצע הילדים בכל זרמי החינוך הוא נמוך מהמומלץ על ידי המדריך, כאשר ממוצע הילדים בגני החינוך הממ"ד הינו נמוך במיוחד (22).

בתי ספר יסודיים: את המתחם משרתים ארבעה בתי ספר יסודיים. שניים המשויכים לחינוך הממ"ד (סה"כ 481 תלמידים), אחד המשויך לחינוך הממלכתי (284 תלמידים) ואחד המשויך לחינוך החרדי (79 תלמידים). ממוצע התלמידים בכולם נמוך מהמומלץ על ידי המדריך. בחינוך הממלכתי הממוצע הוא 26, בחינוך הממ"ד 22.6 ו-24, ובחינוך החרדי הממוצע הוא 10 תלמידים לכיתה בלבד. **בתי ספר על יסודיים:** במתחם ובסביבתו שני בתי ספר על-יסודיים, אחד המשויך לחינוך הממלכתי ואחד המשויך לחינוך הממ"ד. בשניהם ממוצע התלמידים לכיתה נמוך מהמומלץ על ידי המדריך.

מוסדות ציבור, דת וקהילה: קיים מגוון מוסדות ציבור המשרתים קהילות שונות וקבוצות גיל שונות ונותנים מענה רחב לאוכלוסייה במצב הקיים.

מטרת הפרוגרמה למתחם הרב דיעי עזיזי הינה לספק מענה מיטבי לצרכי הציבור שיידרשו לאור תוספת האוכלוסייה. זאת תוך עמידה ביעדים הבאים:

- התאמה פרטנית של צרכי הציבור על פי מאפייני האוכלוסייה
- מתן מענה משולב בשטח ובשטח מבונה
- ייעול השימוש בקרקע על ידי ניצול אינטנסיבי ורב-שימושי של שטחי הציבור
- מתן גמישות לשימוש בפועל

מענה נדרש לצרכי הציבור – בדיקה ראשונית

תוספת אוכלוסייה	
780	תוספת יח"ד
2,730	תוספת אוכלוסייה
60	מס' ילדים בשנתון

הנחות הפרוגרמה	
3.5	גודל משק בית
2.2%	גודל שנתון
יהודי כללי	מאפייני אוכלוסייה
50%	אחוז אוכלוסייה שומרת מסורת (לאומדן צריכת שירותי דת)
C - מרקם בנוי	דגם על פי תדריך



מענה נדרש לצרכי הציבור – בדיקה ראשונית

מוסד	מס' כיתות	מ"ר מבונה	מ"ר חצר/מרפסת	הסבר
מעונות יום (0-3)	5	735 מ"ר	כ-240 מ"ר	440 מ"ר + 100 מ"ר חצר + 20 מ"ר מרפסת ל-3 כיתות
גני ילדים (3-6)	6	780 מ"ר	1,200 מ"ר	130 מ"ר + 200 מ"ר חצר/מרפסת לכיתה
חינוך יסודי (א'-ו')	13			
חינוך על יסודי (ז'-י"ב)	13			
חינוך מיוחד (יסודי)	1			
חינוך מיוחד (על יסודי)	1			
בתי כנסת		736 מ"ר		
מרפאה		273 מ"ר		

